

«مروری بر آیین نامه آموزشی»

ماده ۱- هدف

هدف از تدوین این آیین نامه ، تنظیم امور آموزشی دانشگاه برای تربیت نیروی انسانی متخصص و متناسب با نیازهای جامعه و ایجاد هماهنگی در فعالیتهای آموزشی دانشگاهها و موسسه های آموزش عالی کشور و استفاده بهینه از ظرفیت های موجود در ارتقای کیفیت آموزشی دانشجویان است.

ماده ۲- تعاریف

۱. وزارت: منظور وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری است.
۲. دانشگاه: منظور هر یک از دانشگاهها و موسسه های آموزش عالی کشور (اعم از دولتی و غیر دولتی) که دارای مجوز تاسیس باشد.
۳. آموزش رایگان: منظور در طول سنوات مجاز تحصیلی دانشجو بدون پرداخت هزینه، از بودجه عمومی دولت استفاده می کند.
۴. دانشجو: فردی است که در یکی از دوره های آموزش عالی مشغول به تحصیل باشد.

۵. واحد درسی: میزان درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت ، عملی یا آزمایشگاهی و کار آموزی ۱۲۰ ساعت در طول یک نیمسال یا دوره تابستانی اجرا می شود.

۶. دوره کاردانی پیوسته: دوره تحصیلی که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و فعالیت دانشجویان پس از گذراندن حداقل ۶۸ واحد به دریافت مدرک کاردانی منتهی می شود.

۷. دوره کارشناسی ناپیوسته: دوره تحصیلی که پس از دوره کاردانی آغاز می شود و فعالیت دانشجویان پس از گذراندن حداقل ۶۸ واحد به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می شود.

۸. گروه آموزشی: بنیادی ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعداد عضو هیات علمی دارای تخصص مشترک در یک رشته علمی است .

۹. درس جبرانی: درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو ، در آغاز دوره تحصیلی مربوط ضروری است.

۱۰. دانش آموخته: فردی است که یکی از دوره های آموزشی را با موفقیت گذرانده است.

۱۱. نیمسال تحصیلی: هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.

۱۲. دوره تابستانی: شامل ۶ هفته آموزش و یک هفته امتحانی است.

ماده ۳- شرایط عمومی و اختصاصی ورود به دوره

داشتن شرایط عمومی و توانمندی علمی مطابق با مصوبات وزارت علوم.

ماده ۴- نحوه اجرای دوره

آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی انجام می شود.

ماده ۵- دانشگاه موظف است برنامه های آموزشی و درسی مصوب را اجرا نماید.

ماده ۶- دانشگاه موظف است برای هدایت تحصیلی دانشجو از زمان پذیرش ، یکی از مدرسان مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان راهنمای آموزشی تعیین نماید.

ماده ۷- دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است حداقل ۱۲ واحد و حداکثر ۲۰ واحد درسی انتخاب نماید. در دوره تابستانی حداکثر واحد مجاز ۶ واحد می باشد.

تبصره ۱: اگر میانگین نمرات دانشجو در یک نیمسال حداقل ۱۷ باشد، در این صورت دانشجو با تایید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۲: چنانچه دانشجو جهت دانش آموختگی، حداکثر ۲۴ واحد باقی داشته باشد و میانگین معدل کل وی حداقل ۱۰ باشد، می تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۳: دانشجویی که حداکثر با ۸ واحد فارغ التحصیل می شود، با تایید گروه می تواند در دوره تابستان اخذ نماید.

تبصره ۴: استفاده مفاد تبصره ۲ و ۳ همزمان ممنوع است.

تبصره ۵: چنانچه واحد های انتخابی دانشجو در ترم، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۱۲ واحد برسد، در این صورت این نیمسال یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی محاسبه شده، اما در مشروط شدن یا ممتاز شدن دانشجو بی تاثیر است.

ماده ۸- در صورتی که دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی برای فارغ التحصیلی دو عنوان درس نظری داشته باشد با تایید گروه آموزشی و با رعایت

سقف واحدهای آن نیمسال (موضوع تبصرهای ۲ و ۳ ماده ۷) می تواند دروس را در همان نیمسال یا دوره تابستانی بگذراند.

ماده ۹- رعایت پیش نیاز (تقدم و تاخر) دروس در هر رشته و دوره به استثناء ترم آخر الزامی است.

ماده ۱۰- تعداد واحدهای جبرانی باتشخیص گروه آموزشی صرفاً برای کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۶ واحد می باشد و نمره جبرانی در میانگین نیمسال وکل محاسبه نمی گردد.

ماده ۱۱- آموزش رایگان برای هر دانشجو ، در هر دوره تحصیلی صرفاً یکبار و در یک رشته تحصیلی امکانپذیر است.

ماده ۱۲- دانشجوی مشمول آموزش رایگان در دانشگاه های دولتی، در صورت حذف یا عدم کسب نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد آن درس ، در صورتی که سنوات مجاز تحصیلی دانشجو تمام شده باشد موظف به پرداخت هزینه مربوط طبق مصوبه هیات امنای دانشگاه می باشد.

ماده ۱۳- دانشجوی مشمول این آیین نامه می تواند در دوره های غیر حضوری که منتهی به مدرک تحصیلی می شود، مطابق مصوبات مربوطه به صورت همزمان تحصیل کند.

ماده ۱۴- برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره چگونگی و زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری درس، اعلام و ثبت نمرات، تاریخ تجدیدنظر و غیره طبق شیوه نامه اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می شود.

ماده ۱۵- مدت مجاز تحصیل در دوره کاردانی (اعم از پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته دو سال است.

تبصره ۱: دانشگاه اختیاردارد در شرایط خاص و با تصویب شورای آموزشی دانشگاه، حداکثر یک نیمسال برای دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، مدت مجاز تحصیلی را افزایش دهد. چنانچه دانشجو در این مدت دانش آموخته نشود از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۲: هزینه افزایش سنوات تحصیلی از نیمسال پنجم به بالاتر طبق تعرفه مصوب هیات امنای دانشگاه از دانشجویان مشمول آموزش رایگان دریافت می شود.

ماده ۱۶- ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس توسط مدرس آن درس و براساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف و نتایج امتحانات انجام می شود و به صورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می گردد.

تبصره ۱: برگزاری آزمون کتبی برای دروس نظری الزامی است.

تبصره ۲: نمرات دروس کارآموزی و پروژه، در صورتی که به تشخیص مدرس و تایید گروه آموزشی مربوطه، تکمیل آن در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می شود. قطعی شدن نمره ناتمام طبق شیوه نامه ماده ۱۴ انجام می شود.

ماده ۱۷ - حضور دانشجو در تمام جلسات درس دوره های حضوری الزامی است.

تبصره ۱: اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت غیر موجه کند نمره آن درس صفر و در صورت تشخیص غیبت موجه آن درس حذف می گردد. (تشخیص موجه بودن غیبت در درس بر عهده شورای آموزشی می باشد).

تبصره ۲: در شرایط خاص، حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تایید شورای آموزشی دانشگاه قبل از شروع امتحانات و با احتساب در سنوات تحصیلی امکانپذیر می باشد.

تبصره ۳: دانشجو می تواند با رعایت مفاد تبصره ۱ این ماده، در صورت اضطرار تا دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس

نظری را با تایید گروه آموزشی حذف کند به شرط آن که تعداد واحدهای باقی مانده دانشجو کمتر از ۱۲ واحد نشود.

ماده ۱۸- حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است.

تبصره ۱: دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند چنانچه در نیمسالهای بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا تمام نمرات مردودی قبلی، در ریزنمرات تحصیلی دانشجو، فقط ثبت و باقی می ماند اما این نمره ها در محاسبه میانگین کل دوره بی اثر و صرفاً آخرین نمره قبولی در آن درس ملاک محاسبه میانگین کل دوره خواهد بود.

تبصره ۲: گذراندن دروس با استفاده از تبصره ۱، صرفاً برای محاسبه میانگین کل دوره تحصیلی در هنگام دانش آموختگی می باشد و مشروطی دانشجو در نیمسال های قبل را خنثی نمی کند.

تبصره ۳: تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و با حکم کمیته انضباطی، نمره مردودی دریافت می کنند، نمی شود.

ماده ۱۹- چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می شود و در نیمسال بعدی می تواند حداکثر ۱۴ واحد اخذ نماید.

تبصره: چنانچه دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۲ نیمسال اعم از متوالی و یا متناوب مشروط گردد، از تحصیل محروم می شود.

ماده ۲۰- دانشجو می تواند با رعایت سنوات تحصیلی در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته یک نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده نماید.

ماده ۲۱- ثبت نام نکردن دانشجو در هر نیمسال تحصیلی ، انصراف از تحصیل محسوب می شود.

تبصره: تصمیم گیری در خصوص بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل بر عهده شورای آموزشی می باشد.

ماده ۲۲- دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل باید درخواست انصراف خود را شخصاً و به صورت کتبی به اداره آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک بار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست ، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیر این صورت پس از انقضای این مهلت ، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود.

ماده ۲۳- دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط زیر، می تواند از یک رشته و گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در همان دانشگاه تغییر رشته و گرایش دهد.

الف) وجود رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در دانشگاه.

ب) موافقت گروه آموزشی مبدا و مقصد و با تایید شورای آموزشی دانشگاه .

ج) کمتر نبودن نمره های اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی ربط از نمره آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته یا گرایش در آن دانشگاه و در سال پذیرش با تایید سازمان سنجش آموزش کشور.

د) امکان ادامه تحصیل دانشجو در رشته و گرایش جدید در سنوات مجاز باقی مانده.

توضیح ۱: تغییر گرایش در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته با رعایت مفاد بالا بلامانع است.

توضیح ۲: تغییر رشته در دوره کاردانی پیوسته حتماً باید در شرایط خاص که به تایید شورای آموزشی دانشگاه رسیده باشد ، انجام می گیرد.

توضیح ۳: تغییر گرایش در هر یک از دوره های تحصیلی، در کمیته منتخب آموزشی انجام خواهد شد. اما دانشجوی متقاضی تغییر رشته در دوره کاردانی

پیوسته ، می بایست اسناد ومدارک مربوطه را به آموزش مرکز تحویل دهد تا پس از اعلام نظر در کمیته منتخب آموزشی ، جهت بررسی و صدور رای نهایی به دبیرخانه شورای آموزشی دانشگاه ارسال گردد.

ماده ۲۴- تغییر از دوره های پایین به دوره های بالاتر، از غیردولتی به دولتی، از شبانه به روزانه، از غیرحضوری به نیمه حضوری و حضوری ممنوع است ولی برعکس آن مجاز است.

تبصره : تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره از طریق بدون آزمون می باشد با رشته های با آزمون ، ممنوع است.

ماده ۲۵- تغییر رشته دانشجوی در دوره کارشناسی ناپیوسته ممنوع است.

ماده ۲۶- میهمانی وانتقال دانشجوی مطابق آیین نامه داخلی دانشگاه فنی و حرفه ای می باشد.

ماده ۲۷- انتقال توام با تغییر رشته و گرایش در صورت احراز شرایط (موضوع مواد ۲۵-۲۶-۲۷-۲۸) و با کسب موافقت دانشگاه مبدا و مقصد فقط بای یکبار امکان پذیر است.

ماده ۲۸- معادل سازی و پذیرش واحد های درسی گذرانده شده دانشجوی بر اساس دستورالعمل اجرایی دانشگاه امکان پذیر است.

تبصره: به ازای هر ۱۲ تا ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده ، یک نیمسال از سنوات مجاز دانشجو کاسته می شود.

ماده ۲۹- ملاک دانش آموختگی برای دوره های کاردانی و کارشناسی داشتن میانگین کل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره: چنانچه معدل کل دانشجو پس از گذراندن کلیه واحدها ، جهت دانش آموختگی کمتر از ۱۲ باشد، تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز تحصیلی به وی فرصت داده می شود تا با اخذ مجدد ۲۰ واحد از درس هایی که با نمره کمتر از ۱۲ گذرانده ، معدل کل خود را به حداقل ۱۲ برساند. در غیر اینصورت از تحصیل محروم می گردد.

«آموزش»